

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๔/๒๕๕๒

วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๒

เรื่อง กระทรวงยุติธรรมส่งคำโต้แย้งของกลุ่มความซึ่งโต้แย้งต่อศาลแขวงนครสวรรค์ว่า พระราชบัญญัติ
สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๕ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ความเป็นมาและข้อเท็จจริง

กระทรวงยุติธรรมได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๒ ส่งคำโต้แย้งของ นายสมเกียรติ
คงทิม ผู้คัดค้านในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๓/๒๕๕๒ มายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่า
พระราชบัญญัติสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๑๐ (๔) ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๘ หรือไม่

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ นางบังอร สกลวิทยานนท์ ประธาน
กรรมการสุขภาพตำบลช่องแค อำเภอตากถ้ำ จังหวัดนครสวรรค์ ได้ยื่นคำร้องต่อศาลแขวงนครสวรรค์
เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้ นายสมเกียรติ คงทิม พ้นจากตำแหน่งกรรมการสุขภาพตำบลช่องแค อำเภอ
ตากถ้ำ จังหวัดนครสวรรค์ เนื่องจากในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งอยู่นั้น นายสมเกียรติ ฯ ได้ยื่นใบสมัคร
ขอบรรพชาอุปสมบทและได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุที่วัดพุซ่างล้ง ตำบลห้วยหอม อำเภอตากถ้ำ จังหวัด
นครสวรรค์ เป็นเหตุให้ต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการสุขภาพตำบลช่องแค ตามพระราชบัญญัติ
สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๑๐ (๔) แต่นายสมเกียรติ คงทิม ยังคงปฏิบัติหน้าที่กรรมการ
สุขภาพตำบลช่องแคเรื่อยมาจนถึงทุกวันนี้โดยไม่มีอำนาจ ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้รับความเสียหาย

นายสมเกียรติ ฯ ได้ยื่นคำร้องคัดค้านสรุปความได้ว่า ตนอุปสมบทเพื่อแก้บนต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์
เป็นระยะเวลาเพียง ๗ วัน โดยได้รับความยินยอมจากกรรมการสุขภาพตำบลแล้ว และมีได้ทำให้ประธาน ฯ
และกรรมการสุขภาพตำบลผู้อื่น ตลอดจนประชาชนได้รับความเสียหาย ขณะที่ตนอุปสมบทอยู่นั้น
นางบังอร ฯ และกรรมการสุขภาพตำบลผู้อื่นก็ได้คัดค้านแต่ประการใด การที่นางบังอร ฯ กล่าวอ้างว่า
การอุปสมบททำให้ต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการสุขภาพตำบลช่องแค ตามพระราชบัญญัติสุขภาพ
พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๑๐ (๔) เป็นการกล่าวอ้างที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะการพ้นจากตำแหน่ง
ตามบทบัญญัติดังกล่าว ต้องเป็นการลาอุปสมบทเป็นเวลานานจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ทำให้
กิจการของสุขภาพตำบลเกิดความเสียหาย นอกจากนี้หลังจากลาสิกขาแล้ว ประธาน ฯ และกรรมการ

สุขาภิบาลก็ยังยินยอมให้ตนเข้าประชุม ทั้งยังได้มอบหมายงานในกิจการของสุขาภิบาล ๑ ให้ตนตลอดมา
ดังนั้น ข้อกล่าวอ้างที่ว่า ตนขาดจากการเป็นกรรมการสุขาภิบาลตำบลช่องแค ตามมาตรา ๑๐ (๔)
ของพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๕๕ นั้น พระราชบัญญัติดังกล่าวก็ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕
และมาตรา ๓๘ จึงขอให้ศาลส่งความเห็นดังกล่าวมาเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ต่อมานางบังอร ๑ ได้ยื่นคำร้องต่อศาลว่า “...รัฐให้สิทธิเสรีภาพแก่บุคคลในการนับถือศาสนา
การปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตนได้ และตามพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๕๕
มาตรา ๑๐ (๔) ระบุว่า ผู้ที่ขาดคุณสมบัติในการเป็นกรรมการสุขาภิบาล คือ เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต
หรือนักบวช มิใช่เป็นการห้ามมิให้บุคคลนับถือศาสนาหรือลัทธิ แต่อย่างไร เพียงแต่เป็นการกำหนด
คุณสมบัติของกรรมการสุขาภิบาลเท่านั้น โดยถือหลักแยกทางโลกกับทางธรรมออกจากกัน โดยเฉพาะ
ทางการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งทุกอย่าง เช่น กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น กำหนดไว้ว่า
บุคคลผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งและสมัครรับเลือกตั้ง คือ พระภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช และ
หากสมาชิกคนใดเป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช ก็จะทำให้ขาดคุณสมบัติในการเป็นสมาชิก
ดังกล่าว

...

...จะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติสุขาภิบาล มาตรา ๑๐ (๔) มิได้ขัดต่อ...รัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๘ แต่อย่างไร...”

ศาลแขวงนครสวรรค์พิจารณาคำโต้แย้งของ นายสมเกียรติ ๑ ผู้คัดค้านแล้ว จึงได้ส่งความเห็น
ตามทางการมาเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ

เมื่อได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องของ นายสมเกียรติ ๑ ที่ศาลแขวง
นครสวรรค์ส่งมาแล้ว ปรากฏว่าคำร้องดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๖๔
ของรัฐธรรมนูญ จึงเห็นว่าศาลรัฐธรรมนูญชอบที่จะรับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัย และศาลรัฐธรรมนูญ
ได้แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องชี้แจงเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัย ซึ่งประธานกรรมการสุขาภิบาล ๑
ก็ได้มีหนังสือชี้แจงเพิ่มเติมว่า

“๑. รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับใด
ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ ซึ่งพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๕๕
ยังคงบังคับใช้เพราะมีบทเฉพาะกาลกำหนดระยะเวลาของการเปลี่ยนแปลงในส่วนที่บทบัญญัติไม่เป็นไป
ตามรัฐธรรมนูญในบางประเด็น

๒. ประเด็นเจตนารมณ์ของกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้การกำหนดโครงสร้างการบริหารและการปกครองประเทศ ต้องการให้ศาสนากับการเมืองแยกออกจากกันโดยเด็ดขาด อันจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครอง เช่น พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๓๖ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นต้น โดยส่วนใหญ่กำหนดเฉพาะไว้ว่า สมาชิกคนใดเป็นภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช จะต้องขาดคุณสมบัติการเป็นสมาชิกโดยทันที หากไม่มีข้อห้ามในคุณสมบัติดังกล่าวแล้ว การศาสนาจะมีความวุ่นวายมากที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน”

คำวินิจฉัย

เนื่องจากในช่วงเวลาที่คำร้องของผู้ร้องอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ได้มีการตราพระราชบัญญัติขึ้นใหม่ฉบับหนึ่ง เรียกว่า “พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒” เริ่มมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ซึ่งมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัตินี้ได้บัญญัติให้ยกเลิกพระราชบัญญัติสุขาภิบาล ตั้งแต่ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๓๕ จนถึงฉบับปี พ.ศ. ๒๕๒๘ รวม ๓ ฉบับ จึงมีปัญหาคำร้องที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยในเรื่องที่ว่า การยกเลิกพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งศาลแขวงนครสวรรค์จะใช้บังคับแก่คดีนั้น จะมีผลทำให้คำโต้แย้งของผู้ร้องไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย หรือจะทำให้ศาลรัฐธรรมนูญไม่มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องนี้ได้อีกต่อไป หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การยกเลิกพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งผู้ร้องอ้างว่า มาตรา ๑๐ (๔) มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนั้น ไม่อาจมีผลกระทบกระเทือนต่อสถานภาพทางกฎหมายของผู้ร้องแต่อย่างใด เพราะเหตุการณ์ที่เป็นประเด็นแห่งคดีเกิดขึ้นระหว่างที่พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังมีผลใช้บังคับอยู่อย่างสมบูรณ์ทุกประการ และฐานะของผู้ร้องย่อมต้องเป็นไปตามบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของพระราชบัญญัติฉบับนี้ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การพิจารณาพิพากษาคดีจำต้องอาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่คดีนี้เกิดขึ้นนั่นเอง และการยกเลิกกฎหมายดังกล่าวในระหว่างที่การพิจารณาพิพากษาคดียังไม่เสร็จสิ้น ก็มีได้หมายความว่าศาลแขวงนครสวรรค์ต้องสิ้นอำนาจที่จะพิจารณาพิพากษาคดีต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมื่อมาตรา ๕ ของพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติ “ให้กรรมการสุขาภิบาล ซึ่งได้รับเลือกตั้งและดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสมาชิกสภาเทศบาลของเทศบาลตำบลที่เปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลนั้น จนกว่าจะครบวาระที่เหลืออยู่เดิมของกรรมการสุขาภิบาลนั้น”

ทั้งนี้ ย่อมจะทำให้กรรมการสุขาภิบาลเดิมในฐานะสมาชิกสภาเทศบาลใหม่ ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งมาตรา ๑๕ (๔) ก็ได้กำหนดเหตุของการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลไว้ในทำนองเดียวกันกับมาตรา ๑๐ (๔) ของพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๕๕ ด้วยเหตุนี้ จึงเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่และสมควรที่จะพิจารณาวินิจฉัยคำร้องของผู้ร้องได้ ถึงแม้ว่าพระราชบัญญัติที่ผู้ร้องอ้างว่ามีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญจะได้ถูกยกเลิกไปแล้วก่อนที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยออกมาก็ตาม

ประเด็นตามคำร้องที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องพิจารณาวินิจฉัยมีอยู่ว่า พระราชบัญญัติสุขาภิบาล มาตรา ๑๐ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๘ หรือไม่

มาตราดังกล่าวบัญญัติไว้ดังนี้

“มาตรา ๒๕ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นไม่ได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

.....”

“มาตรา ๓๘ บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติตามศาสนบัญญัติหรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตน เมื่อไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมืองและไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ในการใช้เสรีภาพดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองมิให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการรอนสิทธิหรือเสียประโยชน์อันควรมีควรได้ เพราะเหตุที่ถือศาสนา นิกายของศาสนา ลัทธินิยมในทางศาสนา หรือปฏิบัติตามศาสนบัญญัติหรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือ แตกต่างจากบุคคลอื่น”

เสรีภาพที่ผู้ร้องอ้างถึงตามมาตรา ๓๘ ของรัฐธรรมนูญ ก็คือ เสรีภาพในการถือศาสนาและเสรีภาพในการปฏิบัติตามศาสนบัญญัติหรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือ เป็นที่น่าสังเกตว่ามาตรา ๓๘ วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญ กำหนดเงื่อนไขในการใช้เสรีภาพดังกล่าวไว้แต่เพียงว่าจะต้อง

“ไม่เป็นปฏิบัติต่อหน้าที่ของพลเมืองและไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน” แต่มิได้บัญญัติไว้ว่า เสรีภาพนี้จะถูกจำกัดได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ไม่ว่าจะเพื่อวัตถุประสงค์ใดก็ตาม ดังนั้น จึงเห็นว่าเสรีภาพในการถือศาสนาตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญนั้น เป็น “เสรีภาพบริบูรณ์” ที่รัฐธรรมนูญไม่ได้เปิดช่องทางให้มีการจำกัดได้ดังเช่น เสรีภาพตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ เป็นต้น อีกทั้ง มาตรา ๒๘ ของรัฐธรรมนูญที่บัญญัติว่า การจำกัดเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำได้ก็เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เท่านั้น บทบัญญัตินี้ย่อมเป็นการยืนยันอีกด้วยว่า เสรีภาพในการถือศาสนาไม่อยู่ในประเภทเสรีภาพที่จะจำกัดได้เลย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องวินิจฉัยจึงมีว่า การที่มาตรา ๑๐ (๔) ของพระราชบัญญัติสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดให้กรรมการสุขภาพต้องพ้นจากตำแหน่งในกรณีที่กรรมการสุขภาพผู้นั้นเกิดมีลักษณะต้องห้ามโดยการไปอุปสมบทเป็นภิกษุ นั้น ถือว่าเป็นการจำกัดเสรีภาพในทางศาสนาที่มาตรา ๓๘ ของรัฐธรรมนูญรับรองไว้ และขัดหรือแย้งกับมาตรา ๒๘ ของรัฐธรรมนูญ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญได้สะท้อนถึงหลักการอันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ประการหนึ่ง กล่าวคือ การมีสภาพเป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช นั้น เป็นสภาพที่ไม่สอดคล้องหรือลงรอยกันได้กับการดำรงตำแหน่งในทางการเมืองหรือการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ว่าจะเป็นส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่นก็ตาม ดังนั้น รัฐธรรมนูญจึงบัญญัติให้การ “เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช”

(๑) เป็นลักษณะต้องห้ามข้อหนึ่งสำหรับบุคคลที่จะใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๑๐๕ (๓) หรือเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๑๒๖ (๔) และ

(๒) เป็นเหตุที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๑๘ (๕) และสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาต้องสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๓๓ (๕)

การที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้เช่นนั้นแสดงให้เห็นว่า รัฐธรรมนูญเองก็ไม่ถือว่าเป็นการจำกัดเสรีภาพในการถือศาสนา หรือเป็นการรอนสิทธิ “เพราะเหตุที่ถือศาสนา...หรือปฏิบัติตามศาสนบัญญัติหรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อ...” ในลักษณะที่ฝ่าฝืนมาตรา ๓๘ ของรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เสรีภาพในการถือศาสนาของบุคคลทั่วไปเป็นคนละเรื่องกันกับการกำหนดลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้ที่กำลังดำรงตำแหน่งทางการเมืองอยู่ ดังนั้น การที่พระราชบัญญัติสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๑๐ (๔) บัญญัติให้กรรมการสุขภาพต้องพ้นจากตำแหน่ง เพราะเหตุเช่นเดียวกับการที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา

ต้องพ้นจากตำแหน่งของตนนั้น จึงมีอาจถือได้ว่าเป็นการจำกัดเสรีภาพในการถือศาสนาที่รับรองไว้ใน มาตรา ๓๘ ของรัฐธรรมนูญ เพราะผู้ร้องมิได้ถูกห้ามมิให้ไปอุปสมบทเป็นภิกษุ หรือถูกจำกัดเสรีภาพ ในการถือศาสนาในทางอื่นแต่ประการใด อีกทั้งการกำหนดลักษณะต้องห้ามด้วยเหตุของการเป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช ก็มีผลใช้บังคับแก่บุคคลทุกคนอย่างทัดเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็ภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช ในศาสนาใด นิกายของศาสนาใด หรือลัทธินิยมในทางศาสนาใดก็ตาม ดังนั้น จึงเห็นว่า มาตรา ๑๐ (๔) ของพระราชบัญญัติสุขภาพีบาล พ.ศ. ๒๕๓๕ มิได้มุ่งหมายที่จะจำกัด หรือมีผลเป็นการจำกัดเสรีภาพในการถือศาสนาดังเช่นที่มาตรา ๓๘ ของรัฐธรรมนูญรับรองไว้

สำหรับข้อกล่าวอ้างของผู้ร้องที่ว่าตนได้ขอลาไปอุปสมบทชั่วคราวเป็นเวลาเพียง ๗ วัน เท่านั้น เพื่อแก้บิให้แก่บิดา และว่ากรรมการสุขภาพีบาลผู้อื่นก็ได้ให้ความยินยอม อีกทั้งหลังจากที่ ผู้ร้องลาสิกขาบทแล้ว ก็ยังได้เข้าร่วมประชุมกรรมการสุขภาพีบาลและได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานอีก ตามปกติ นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจวินิจฉัยแต่เพียงว่า มาตรา ๑๐ (๔) ของพระราชบัญญัติสุขภาพีบาล พ.ศ. ๒๕๓๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่เท่านั้น แต่ไม่มีอำนาจ หน้าที่ที่จะพิจารณาชี้ขาดว่า การลาอุปสมบทเป็นการชั่วคราวในกรณีของผู้ร้องนั้นจะมีผลทำให้ผู้ร้อง ต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการสุขภาพีบาลตามบทบัญญัติดังกล่าวหรือไม่ เพราะอำนาจที่จะวินิจฉัยชี้ขาด ในเรื่องนี้อยู่มตกเป็นของศาลแขวงนครสวรรค์ ตามวรรคสองของมาตรา ๑๐ ดังกล่าว ซึ่งบัญญัติว่า “การวินิจฉัยชี้ขาดตาม (๔) ให้ศาลแขวง...วินิจฉัยตามวิธีพิจารณาสำหรับศาลนั้น...”

สำหรับมาตรา ๒๕ ของรัฐธรรมนูญนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า ถ้าพึงบทบัญญัตินี้ได้กำหนด สิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลไว้แต่ประการใด หากแต่เพียงกำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ในการจำกัด สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ในมาตราอื่นๆ เท่านั้น และในเมื่อการบัญญัติเกี่ยวกับลักษณะ ต้องห้ามอันเนื่องมาจากการเป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช นั้น ไม่ถือว่าเป็นการจำกัดเสรีภาพ ของบุคคลในการถือศาสนาแล้ว ก็ย่อมไม่มีเหตุใดที่จะอ้างอิงถึงมาตรา ๒๕ ของรัฐธรรมนูญได้ ซึ่งมาตรา ดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับได้ก็เฉพาะในกรณีที่มีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเท่านั้น

ด้วยเหตุผลตามที่กล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า มาตรา ๑๐ (๔) ของพระราชบัญญัติสุขภาพีบาล พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๘

นายสุจินดา ยงสุนทร
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ